

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

614.764

Szerző:

Cím: *Kincsek a szemétből*

Hely

Idő

"1921"

Személy

Forrás:

Magyarország

Bp.

1921. T. 6.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Kincsek a szemétből

Negyven kiló ezüst, félkiló arany — Husz millió hat hónap alatt

Budapest, január 5.

(A Magyarország tudósítójától.) Az eljövendő befogadabb korban talán majd fantasztikus és egyben megrázó regényt írnak arról a kétségbeesztő erőmegfeszítésről, mellyel napjainkban a szemétből kincseket bányásznak, arról a nyomorról, mely arra kényszeríti a pestkörnyéki földszintes házak sápadt lakóit, hogy őszi esőben, decemberi hidegben, nap-nap után az évtizedek óta felhalmozott szemétből lopják a tüzelőt. Modern gépekkel dolgoznak a pestiszentlőrinci szeméttelenen, mai nagy nyomorúságunkban mindennek óriási értéke van, s talán legjobban szemléltetné nyomorúságunkat a külföld előtt az a munka, mely a pest-szentlőrinci és soroksárpéteri szeméttelenen folyik.

Itt van elsősorban a mesterséges takarmány-gyár, amely 1915-ben létesült s annakidején a köz-tisztasági bizottságot erősen támadták azért — az akkoriban nevetségesnek vélt — terv miatt, hogy a

csarnoki hulladékokból műtakarmányt készítenek a háború következtében beállott takarmányhiány után odavezetett, hogy a háború utolsó éveiben és jelenleg is

csaknem teljesen ez a gyár látja el a főváros takarmány-szükségletét.

A műtakarmányt szőlőtörkölyből készítik, melyet megszáritva és megőrölve melással kevernek. A gyár annakidején 160.000 koronába került, jelenleg néhány milliót ér, s ára évenként négyszeresedik. Napi teljesítménye négy és fél — öt vagon.

A fővárosi szeméttüzelemek összesen 1800 munkást foglalkoztatnak.

A szemétből nyert holminkak ára egyenesen fan-

nyertek ezen a módon és Cséri, az akkori fogalmak szerint nagy vagyont szerzett. Manapság, midőn a háztartásokból kikerülő szemét csaknem teljesen értéktelen s hamun kívül alig tartalmaz valamit, a szemétfeldolgozásnak ez a módja nem fizetődik ki, a gurtvizógép nincs üzemben. Mindezzel melletti mostanában is

naponta találnak ékszert és ezüsttárgyakat a szeméttelen, sőt nem ritkaság, hogy egy-egy teljesen sértetlen hasztkorona arany kerül elő.

Nemrégiben negyven kiló ezüstöt és egy félkiló aranyat adott el a szemétfeldolgozó-üzem. A kokszbánya,

mely az idén nagy mértékben látja el a főváros lakosságát fűtőanyaggal, nincs háziközelében, hanem két vállalkozó bérlő s bér fejében a kitermelési mennyiség hatvanhárom százalékát adja át a fővárosnak. A kokszbánya is modern gépekkel van felszerelve, az eddigi kézirostálás helyett egy hatalmas kotrógép működik s most építenek egy második, villanyüzemű kotrógépet. Most naponta 85 vagon háziszemét és 15 vagon utcai szemét kerül ki a fővárosból a szentlőrinci telepre.

Most épül egy új gépműhely, hol házilag javítják a mozdonyokat és vasúti kocsikat. A gépműhely egész felszerelését nem pénzért, hanem kokszzal ellenében vásárolja a főváros, úgy hogy tulajdonképpen egy fillérbe se kerül. A szemétfeldolgozó telephely a főváros legrentábilisabb üzeme, 1920 április 7-étől november 25-éig husz milliót jövedelmezett.

hasznos. Így a csont métermázsáját 460, a fehér üvegcserépet 310, a zöld üvegcserépet 200, a vas-hulladékot 110, a textil-hulladékot 700, a zsákron-gyokét 600 koronáért értékesítik. A vörösréz- és saárgaréz-hulladékot a szeméttüzelem nem adja el, mert a gépek házi javítására használják.

Néhány évtizeddel ezelőtt, mikor Cséri bérbevette a fővárostól a szeméttüzelemet, egy gyárat létesített, melyben ugynevezett „gurtvizóssal” válogatták ki a szemétből az értékesíthető anyagokat. Ezt a gyárat textilhulladékkal és csontokkal fűtötte és tartotta üzemben. A gurtvizás tulajdonképpen abból állott, hogy a különböző restákból kikerülő szemét egy folytonosan morgó, végtelen szalagra került, melynek két oldalán munkások választották külön az egyes anyagokat, így például a csont-hulladékot, másik az üvegcserépet, a harmadik a nemes fémeket vette le a szalagról.

Évenként nagymennyiségű ezüstöt s néhány kilogramm aranyat